

Tikrasis Lietuvos Veidas

Tikrasis Lietuvos veidas... Koks gražus išsireiškimas, vaizdžiai kalbas apie tėvynę.

Kas imasi spręsti, koks motinos veidas tikresnis: kada jis nuvargęs, nuliūdęs, ar kada džiaugsmingas? Ar jos veidas toks pat, kai ji žiūri į gražų porceliano indą ir kai žiūri į Tave?

Kadangi Lietuva gyva, o ne akmens statula, jos veido išraiška nuolat keičiasi, atspindėdama grožį, džiaugsmą, rūpesčius ir skausmus.

Kai kurie mato tik vieną Lietuvos veidą; nuvargusį, nušimtusį, nes jie težiūri į kasdienybę, į tai kas pilka, įkyriai kuklu, varginga. Jie sprendžia pagal savo mažą, siaurą pasaulį. Bet Lietuva turi tūkstantį savo veido išraiškų, bylojančių apie lietuvius Lietuvoje, tremtyje, išeivijoje, laisvame pasaulyje —

- veidą, kuris keičiasi nuo politinių įvykių;
- veidą, rimtą ir susirūpinusį karais, kova, okupacija;
- veidą, užimtą moksliniais darbais;
- veidą, linksmą ir triukšmingą;
- veidą, išskatantį šimtmečiais istorijos ir kultūros;
- veidą, matomą jos gamtoje ir pastatuose;
- veidą, paskendusį pasakos svajonėse, žerintį šokių šventėse, žibantį dainų žodžiais.

Iš tiesų, Lietuvos veidas turi daugybę išraiškų. Stebėkim jį ir šviesoje ir šešėliuose, gerai įsižiūrėkime į jį: mes regime jos amžinąjį veidą.

Lietuva nėra kažkokia institucija, politinis vienetas: ji už juos didesnė nes ji parinktos žemės ir Dievo malonės sutartis, bendrija tarp žmonių, prisirišusių prie jos, ir Suvėrejo.

Lietuvos žeme marga — graži, turtinga, vienur didinga, kitur grakšti, ir jos žmonės, su ja sugyvendami, taisy ir gražina ją. Krikščionybė tvirtina darbo vertę, darbas sužmogina žemę, iš tos žemės kyla lietuvių tauta.

Jei lyginame Lietuvą su naujai apšodintais žemės plotais ar milžiniškais tyrais, ji atrodo kaip gėlynas ir daržas.

Lietuvio tradicinis linksmumas, gamtoje gyvenančio žmogaus išmintis, ištvermingos pastangos, jautrumas gyvuliams ir laukams gražiai atsispindi lietuvių santykius tarp žmogaus ir žemės — Lietuvos žemės — kurią Dievas jam davė.

Žemė graži. Ji turi savąjį ritmą. Tai lietuvių muzika. Kompozitorių Čiurlionio, Sasnauskio, Banaičio, Budriūno... Dar ryškiau, lietuvių liaudies dainų ir melodijų, lėtų greitų, ramių ir spalvingų, kalbančių apie gamtą, apie žmones, apie meilę savo gimtinei. Dainuoja dainų ansambliai, dainuoja jaunimo būreliai, lietuvių miatyse pinasi mėgiamiausios dainos. Dainuoja lietuviai laisvame pasaulyje ir pačioje laisvės trokštančioje Lietuvoje,

Giesmę kuria ir lietuvių menas: Zmuidzinavičius, Varnas, Čiurlionis, Kalpokas, Galdikas, Jonynas... Lietuviai, išreikšdami save muzika, lygiai taip pat gražiai reiškiasi moderniu ir liaudies menu — formomis, kurias per šimtmečius gyvos ir giliai prasmingos.

Prie muzikos ir meno prisideda teatras, visais laikais mėgiamas iškeliąs ir Lietuvos istorijos tautai brangius įvykius, ir kasdienybės visuotiną dramą.

Net ir svetimo žmogaus akimis Lietuva savita, įdomi ir brangi.

— Lietuvių dainos žavi mane, — neretas yra rašęs ir sakęs, — jų melodijos tokios jautrios, kad pripildo klausytojo širdį giliu, ramiu džiaugsmu.

Dainose gegužinių triukšmas ir linksmumas, vaikiškas džiaugsmas ar gilus ilgesys, žmogaus kreipimasis į dangų, — tartum vieversėlis, lietuvių daina skrenda per Lietuvą ir lydi lietuvius išeivijoje.

(truputį sutrumpintai iš Skautų Aido)

TRUMPAI DRŪTAI

Praėjusią savaitę tarptautinės politikos stebėtojai nežinojo kuo labiau stebėtis, čekų drąsa ar rusų suktumu. 1956 metų vengrų sukilimas buvo žiauriai numalšintas. Rusai tuomet nesigėdijo atvirai įvesti savo dalinius ir užgniaušti vengrų patrijų laisvę. Dabar jie to nedrįso. Tačiau kariuomenė buvo įvesta į Čekoslovakiją manevrų sumetimais. Kai visi kiti komunistiniai kraštai jau senokai atšaukė savo dalinius, rusai vis dar tebelaiko juos Čekoslovakijoje. Niekas tikrai nežino, kiek ten gali būti rusų kariuomenės. Ar išves šie tiečiai savo kareivus? Gal atšauks tik dalį? Gal po to dar daugiau kareivių prigabens į Čekoslovakiją? — ai klausimai.

NIGERIJOS MOKYKLOSE. Šiais metais virš milijono vaikų lauko katalikų vedamas mokyklas Nigerijoje. Katalikų lėšomis tame krašte dar išlaikoma 44 ligoninės turinčios beveik puspenkto tūkstančio ligonių. Krašte jau yra 8 vietiniai vyskupai ir 175 vietinių kunigų. Nigerijoje yra dvi kunigų seminarijos, kuriose mokosi 250 jaunuolių.

1892 m. Chicagoje buvo įkurta pirmoji lietuviška parapija ir pavadinta šv. Jurgio vardu. 1967 m. ši parapija minėjo savo 75 metų sukaktį. Per tą laiką pakrikštyta 12890 asmenų, sutuokta 5.236 poros, palaidoti 7.539 mirusiųjų.

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

Mylimoji Žemė

J. NEVARDAUSKAS

Nejaugi, mylimoji mano žeme,
Tavęs aš niekad neregėsi?
Nors ats liepkit jūs, laukaj aptemę,
Ir akmenys iš tėviškės griuvėsių!

Užges kaip gaisras saulė už kalnelių,
Tamsioj pirkelėj motina sups lingę,
Sumigs žiedai prie pakelės smūtkelių,
Ar grįšim mes išėję ir pradingę?

Ėjau per purvą ir bridau per sniegą,
Naktį paklidęs išklampojau pelkes.
Širdy nešiau, kaip žiburėlį laisvės diegą,
Širdy vistiek tikiu — tėvynė kelsis!

Šiandie tavojo šauksmo nieks negirdi,
Atodūšiai pagrobia žodį tartą.
Nešu aš skausmo pilną širdį,
O žeme, tu, tavęs šaukiuos dar kartą!

mai, kurie rašant šiuos žodžius vis dar nebuvo pakankamai aiškūs.

Šiomis dienomis įvairiuose pasaulio kraštuose yra išsiaiškusios spausdinama skubiečio komunisto, Ernesto Guevara, vadinamo „Che“, dienoraštis. Yra abejojančių šio dienoraščio autentiškumu, yra daug nepatvirtintų, net komunistų eilėse, kad dienoraštis publikuotamas. Sunku yra šiuo metu, turėti pilną vaizdą, kadangi neretai komunistų tvirtinimai būna visiškai priešingi tiesai.

Nuo liepos mėnesio 1 dienos Jungtinės Amerikos Valstijose pakeitė imigracijos įstatymą. Nėščia visos tautos turėjo paskirti specialų imigrantų skaičių, kuris buvo nusitvėręs žiūrint tautinio gyventojų procento. Pagal dabar įsigaliojusį įstatymą tautinis imigrantų skurtumas jau nebus svarbus dalykas. Dabar labiausiai bus žiūrima į asmenines asmenų savybes

ir šeimos padėtį. Iš viso žadama įleisti 120 tūkstančių imigrantų per metus, neskaitytant Vakarų pusrutulio imigrantų.

Praėjusio sekmadienio, liepos 14 d. numeryje „O Estado de S. Paulo“ išėjo ilga Vytauto Vardžio straipsnis apie tris Baltijos valstybes: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Straipsnis gerai paruoštas. Straipsnis galės gana gerai supažindinti nesiorientuojančius Brazilus mūsų krašto problemomis.

Net ir nesivadovaujant „Che“ Guevaros dienoraščiu, aiškiai matosi jo planas. Tikslas buvo padaryti Pietų Amerikoje antrąjį Vietnamą. Teroristai būdavo gabenami įvairiais keliais. Visas planas buvo paruoštas Havanoje. Buvo tikėtasi boliviečių pagalbos. Tačiau boliviečiai padėjo sulikviduoti bandi us. Žuvus Guevarai, visas Kubos diktatoriaus planas nuėjo niekais.

NOBELIO PREMIJŲ LAURĖATAI — Iš kairės į dešinę, Dr. Hans Bethe, Dr. George Wald ir Dr. Haldan Keffer Hartline, JAV piliečiai nepersenai gavę Nobelio premijas, Dr. Bethe, 61 m. amžiaus, esąs dabar Cornell universitete New Yorko valstijoje, laimėjo 1967 m. fizikos premiją už atliktus darbus atominėje žvaigždžių fizikoje, Dr. Wald, 60 m. amžiaus iš Massachusetts valstijos ir iš Harvardo universiteto, ir taip pat dr. Hartline, 63 metų iš Rockefellerio universiteto, esančio New Yorko valstijoje ir dar vienas medicinas, dr. Ragnar Granit, švedas; visi jie laimėjo medicinos Nobelio premiją, skirtą už 1967 metų darbus. Šie trys okulistai pasižymėjo žmogaus akių tyrimuose, nustatydami pagrindinius dėsnius, išaiškinančius koku būdu žmogaus akis mato. Fotos IPS.

KATALIKIŠKIAUSI AFRIKOS KRAŠTAI, iš visų Afrikos tautų Ruanda ir Burundi turi didžiausią katalikų procentą. Iš 7 milijonų gyventojų virš 3 yra katalikai. Misionieriai kasmet pakrikštyja šiuose kraštuose apie 100.000 naujų katalikų Bažnyčios narių.

Svajonė ir tikrovė

Pazadamas rojus

Kai rusai užėmė Lietuvą 1940 m., kai kurie lietaviai manė, kad dabar tikrai atėjo liaudies gadyne. «Lietuvos ūkininkas» liepos 4 dieną rašė, kad «Lietuvos komunistų partija reikalauja tuojau vykdyti darbo žmonių valią. Ji šaukia į darbą visus darbininkus, valstiečius, darbo inteligentus, kareivius, dorąją karininkiją ir visus buržuazinių partijų apgautuosius». Padėjus karštai Stalinui ir raudonajai armijai už Lietuvos «išlaisvinimą», ji šaukė visur masių mitingus ir pradėjo aiškinti apstulbusiems lietuviams, kokie yra svarbiausieji dienos uždaviniai. Vienas toks mitingas įvyko Kaune birželio 25 dieną sporto halėje. Tame mitinge draugė Meškauskienė pasakė ugningą kalbą, papeikė Smetonos valdžią, pagyė Sovietų Sąjungą ir pabrėžė, kas šiuo metu Lietuvai yra svarbiausia. Ji išskaičiavo 10 dalykų, kurių patys pirmieji taip skamba: 1. Tu tuojau visoje Lietuvoje išplėsti darbininkų profesinių sąjungų tinklą; tatau bus svarbiausias darbininkų įrankis kovoje dėl darbo užmokesčio pakėlimo, dėl darbo sąlygų pagerinimo, prieš spekuliaciją. 2. Atimti dvarininkų žemę su gyvu ir negyvu inventariumu ir perduoti ją mažžemiams ir bežemiams; kas žemę savo praktiku apdirbo — tam ji turi priklausyti; skolos biednokams už nesumokėtus mokesčius turi būti anuliuotos. Tie ir kiti pageidavimai, ypač liečiantieji žemės dalinimą mažžemiams ir bežemiams, matyt, nėra jos pačios

vienos sugalvoti, nes tą patį punktą randame ir oficialiame komunistų organe «Tiesoje». Tarp kitko tenai taip sakoma: «Lietuvos komunistų partija buvo vienintelė partija Lietuvoje, kuri drąsiai kėlė aikštėn darbo skriaudas kuri nuosekliausiai kovojo dėl darbo valstiečių būklės pagerinimo ir jų iš kruvinojo Smetono jungo... Lietuvos komunistų partija ir toliau stovės plačiųjų darbo valstiečių masių reikalų gynimo sargyboje. Mes reikalaujame konfiskuoti dvarininkų žemę ir ją išdalinti bežemiams ir mažžemiams valstiečiams».

Pazadai uzantspauduojami

Nėra ko stebėtis, kad turėdami tokį tvirtą užnugarį atseit plačiųjų masių norą, tą patį sakė ir žemės ūkio bei vidaus reikalų ministrai. Apie tai rašėme praėjusį kartą. Kad neliktų jokios abejonės, pridėsime ir prezidento Justo Paleckio pareiškimą. Kalbėdamas darbininkų ir valstiečių susitarimo mitinge liepos 11 dieną, jis taip pasakė: «Valstiečiai, laukų darbininkai, ūkininkai, jums jau NE KARTĄ yra sakyta vyriausybės ir per spaudą skelbta, čia dar kartą galiu patikinti: būkite pilni pasitikėjimo, dirbkite savo žemę, kuri jums priklauso — niekas jos iš jūsų neatims». Kalbėdamas tą pačią dieną ir toje pačioje vietoje, Petro Vileišio aikštėje, žemės ūkio ministeris Matas Mickis pridėjo daugiau. «Mes neatimsim jūsų žemės, bet mes duosim jums žemės».

«Vilnius mūsų, o mes rusai»

Dabar galima tiksliai išskaičiuoti, kas iš tiesų norėjo privažios žemės nuosavybės ir tuo pačiu pasisakė prieš kolchozų sistemą. Visų pirma, žemės norėjo bežemiai ir mažžemiai. Jos norėjo ir kiti ūkininkai. Taip pat, jos norėjo komunistų partija, ministrų kabinetas ir pats prezidentas. O kas iš tiesų atsitiko? Čia reikia pakartoti, kas anksčiau buvo rašyta: «Kai rusai įsigalėjo Lietuvoje, jie pakeitė litą į rublį, atėmė ūkininkų žemę ir šeimininkavo Lietuvoje, kaip norėjo», Jie šeimininkavo prieš Lietuvos liaudies, prieš komunistų partijos, prieš ministrų kabineto ir net prieš prezidento valią. Kai atėjo «ukazas» iš Maskvos, ūkininkai suėjo į kolchozus ir komunistų partiją, ministrų kabinetas bei pats prezidentas pasakė amen. Štai, kaip iš tiesų «vykdoma»

liaudies valia. Kitaip tariant, Lietuvos vyriausybė buvo tik instrumentas kuriuo rusai pirma nuramino žmones, o paskui juos apiplėšė.

Bet ir rusai vykdė tik savo viešpačių valią.

Kol Stalinas buvo gyvas, jis svarbiais reikalais išklausydavo kelių kolegų, dažniausiai Molotovo, Berijos ir Malenkovo nuomonės ir pats viską nusprendavo. Panašiai norėjo elgtis ir Kruščiovas. Bet kai jo vidaus ir užsienio politika subankrutavo, tada keli politbiuro nariai, perkalbėję kitus narius, ryžosi Kruščiovą nuversti. Kruščiovui išsintis Kryme, jie pakalbino ir centralinio komiteto narius. Šie taip pat pritarė jų planui. Tada Kruščiovo dienos valdžioje buvo suskaičiuotos.

Sakoma, kad dabar oviety valdžios viršūnę sudaro trys žmonės: Kosyginas, Brežnevas ir Podgornas. Jie žino-

ma, atsižveigia ir politbiuro nuomonės. Lietuvos komunistų partija jiems yra kūdikis arba balsas tyruosė, kurio, kada yra laiko ir noro, galima pasiklausyti. Taip darydavo ir caras. Apie liaudies balsą ir liaudies gadyne nebėra kalbos, ir ką rašė mūsų komunistai 1940 metais, to tikriausiai šiandien negalėtų spausdinti, nes tai būtų prieš «tautos» valią. Gerai sakė mūsų senas priežodis: «Kieno galia, to ir valia». Dabar Lietuvą valdo Kosyginas Brežnevas ir Podgornas ir jų parinkti instrumentai. Jie nusta to valstybės sąmatą, darbininkų atlyginimą, produktų kainas, darbo sąlygas, nepaisydami nei draugės Meškauskienės, nei draugo Mickio, nei dabartinio prezidento draugo Šumausko valios. Lietuvos komunistų pageidavimai pasiliko tik svajone, visiškai priešinga tikrovei.

PETRAS PAKALNS

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Rezidencija

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

BREŽNIOVAS PASISAKĖ

Liepos 3 d. Sovietų ir Vengrių «broliškumo susirinkime» Maskvoj Leonidas Brežnevas neįskentė smarkiai nepabaręs Čekoslovakijos už visokias reformas ir parodė liūdną vengrijos pavyzdį, kad tenai 1956 metais sugalvojo padaryti sukilimą ir kuo tas su kilimas baigėsi? Ugi tu, kad sovietų kariuomenė turėjo įsikisti ir jį numalšinti. Iš tokio pasisakymo smarkiai paaiškėjo, kam sovietų kariuomenės dalis pasiliko čekoslovakų žemėje, pasibaigus Varšavos Pakto manevrams.

Gintarė Banatyte-Ivaškienė

Baltasis Stumbras

PREMIJUOTA ISTORINĖ APYSAKA JAUNIMU

(tęsinys)

Draugužis prieina prie jo, suuzgja, apuosto. Pataso už apsiausio kampo ir vėl atcim pina prie savo šeimininko. Palažo Audrio ranką. O berniukas vis sėdi apstulęs, pašimetęs, baisiai skaudančia galva, lyg pusė jo dar kažin kur ore klaidžiotų. O tas kalavijuotis kažkur matytas... A, tai tas pats, kur iš Striūbo pabėgo... Riteris. Dėkui, Prāmziau, kad apsaugojai mane nuo jo...

Audrys pamažu atgauna sąmonę! Galvoja — pralaimėjome! Plėšikai visus išžudė! Staiga pamato netoliese sėdintį, kailiais apsikamšiusį Lokį.

— Eisiu jo paklausti, kas atsitiko. — Pajuda, ir vėl akys se pajuoduoja, baisiai golia dešinią petį. Iš nuovukos prisilenkia prie Lokio. Šis sėdi išbalęs, plačiai atmerktomis akimis, lyg žiūrėdamas į kitą pusėje kiemo atidarytus didžiuosius vartus.

Lokys nieko neatsako į Audrio klausimą. Berniuko pajudintas, jis susmunka kailių krūvoje. Daba jo atvertos akys žveigia tiesiai į dangų, lyg norėdamas dar kartą pamatyti savo dvasią dausose pas Praamžių, Audrys dar vis pilnai nesupranta, kas yra įvykę.

— Aha, kalavijuočiai išsivairė gyvuosius girion! — toptelia jo galvon, pamačius atidarytus vartus. — Ir laužas kuore išblėsęs — turiu vėl įdėgti... Lavkiame pagalbos! — Vargais negalais nusvirduliuoja iki kuoro, paknopsomis užlipa viršun.

Didžiąja kūrgrinda išlėto, šale savęs vedamiesi žirgus eina būrelis vyrų. Pirmasis jau senyvas žmogus, rankoje neša mažą, siaurą vėliavėlę. — Mindaugo ženklas, pažįsta Audrys. Už jo — jaunas, jau šarvais dėvįs, vaikinai. Bren da jie atsargiai, dairydami. Matyti, kad jiems nelabai aišku, kas čia įvyko. Audrys

pamoja nuo kuoro ir auslenka žemyn, Petį taip gelia, taip jis kaista. Pažiūri — sunkiasi per rankovę kraujas.

Kada ir kas mane sužeidė? Avaras, rodos, manęs nesmeigė, — galvoja svirduliuodamas vartų link. — Čia ji pasitinka Draugužis.

Stovėdamas ties pravirais vartais, berniukas atsistebėti, atsigrūžėti atjojančių karių pūošnumu, ginklų brangumu. Užsidėję rudeninėmis kailių kepurėmis, ant pintų žarvų persimetę lušies kailius. Apavas — odinis. O jau skydai, skydai! Pailgi. Mediniai kraštai išdrožinėti. Viduryje geležimi apkaustyti. Ir taip nušveisti, kad veidas juose matyti.

— Esame iš Prūto. Vos pa stebėję jūsų ugnis, išskubėjo me. Kur vaivoriškiai? Kas atsitiko? — užkalbina Audrį vyresnysis vyras.

Audrys papasa oja apie Avarą, tris vaikus, pagautus įkaitus, pabėgimą ir ramovės užpuolimą. Vos tik jam paminėjus Rinto vardą, jaunasis karys nušoka nuo žirgo, griebia Audrio ranką ir stipriai

spūstelia.

— Esu Vaišvilkas! Ačiū, kad išgelbėjai jį! Prisiekiu dievams arba Rintą surasti, arba žiauriai atkeršyti jo pagrobikui. Kur mano draugas? Ar gyvas? Eikime paieškoti.

— Nežinau ir aš, kur Rintas, Gendrutis, krivis ir Raminta. Spėju tik, kad Avaro jau gyvųjų tarpe nėra. Eime, parodysiu.

Jie visi, žirgus už kamanų vedami, pereina Vaivoros kiemą, Ties mirusiu Lokiu senasis Prūto rikis sustoja ir nulenkia galvą.

— Narsus vyras Lokys. Atmenu, buvo nepatenkintas, kai Mindaugas jį čia paskyrė. Vis norėjo atviroje kovoje su priešais susitikti. Vargšas ne nesapnavo, kad viduryje pačios Vaivoros teks žūti kovoje su kalavijuočiais! Tebūna Lokiu smagus gyvenimas dausose!

Draugužio lydimi prieina prie vaidilučių namų, kur Audrys su Rintu Ramintą saugojo.

— Aš nenoriu ten... Čia palauksiu, — sušveplena Audrys.

Kariai persimeta supranta-mais žvilgsniais ir vienas paskui kitą įslenka į vidų.

— Audry, Audry. Tu gyvas? — pasigirsta linksmas Gendručio šauksmas iš anapus kiemo, nuo šventųjų liepų. — Iš! Auarys gyvas! — pamoja atsisukęs.

Audrys ir akis ranka perbraukia ir vis negali tikėti. Iš po liepų staiga pradeda kilti krivis Gedainis, Raminta, Liūnė, Rintas... visas būrys garstai raudančių moterų ir vaikų.

— Argi jie tik žolėse buvo pasislėpę? — svarsto berniukas.

Tuo metu prie jo su didžiuoju triukšmu pripuola Gendrutis, apkabina taip stipriai, kad abu vos neapvirsta.

— Tu sužeistas! Atsiprašau, kad taip suspaudžiau. Šis Raminta, Audrie petys... — šaukia jis.

(Bus Daugiau)

LIETUVA

«NOSSA LITUA»
RUSSIA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 10,00 visoje P. Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 25,00. GARBĖS A skiro numer. išleidimas N Cr. \$ 60,00 Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 20 SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 15,00 paskutiniajame N Cr. \$ 10,00, viduriniuose puslapiuose N Cr. 5,00 Ilgalaiškiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Iprotis skaityti

Amerikoje skelbiamos «bibliotekų savaitės» (balandžio 21-27 dienomis) tikslas šiemet nukreiptas į iškėlimą ir ugdymą pročio skaityti. Tai esąs pagrindas geriau informuoti žmogaus.

Iš tikrųjų, pažvelgus į bibliotekoj sudėtus informacijos šaltinius, įžiūri neaprepiamus aruodus žinių iš visų gyvenimo šaltinių, iš visų sričių, pradeda filosofija, baigiant telefonų knygomis. Grįžtant tolimesnėn praeitin, tikrai būtų sunkiai įsivaizduojama žmonijos pažanga be tu priemonių, kurių dėka generacija po generacijos išugdė pažangą, kuri jau nebesustabdoma žengia į dar platesnį, gilesnį žinių ir mokslų pasaulį. Be knygų, be spausdinto žodžio, žmonija netoli būtų nuėjusi nuo urvinio žmogaus gyvenimo sąlygų.

Pasaulis ir dabar nestovi vietoje. Pažanga visose mokslo srityse siekiama kiekvienoje tautoje, kad tik neatsilikti, kad tik nelikti užgoštai toje pažangoje sparčiau žengiančiųjų.

Skaitymas yra laiką atimantis darbas. Bet gi ne visada tas laikas yra brangesnis už naują, kurią žmogus įgyja savo žinių papildymo, skaitymo įpročiu.

Skaitymo įprotis žmoguje ugdomas nuo pat mažens. Atrodo, kad tai neišvengiama mokykla lankantiems. Bet ir iš mokyklų gyvenimo visi bus patyrę, kad geresnis ir pažangesnis moksle bus tas mokinys, kuris daugiau apsiskaitęs ir tą skaitymą laiko pomėgiu, o ne vien tik konkurencine su kitais mokiniiais priemone.

Skaitymas įgalina žmogų gyventi ir eiti kartu su gyvenimo pažanga. Skaitymas užgrūdina galvoseną, protavimą, nuomonės susidarymą. Jei to nebūtų, jei to žmogai nereikėtų, kam gi ir lietuviai leistų spaudą, rašytų ir spausdintų knygas. Sakytum, išmok angliskai, nueik bibliotekon, rasi medžiagos skaitymui visam amžiui... Bet, nuėjus bibliotekon, rasi knygų bei spaudos ir kitokiomis kalbomis parašytų.

Gaila, ne visos lietuviškosios knygos patenka į bibliotekas. Mat, per mažas pareikalavimas. Žinoma, čia turėtų prasidėti diskusijos dėl skaitinių kokybės. Tai jau kita tema. Apie kokybę kalbant, tik prisiminkime tas knygas ir leidinius, kurių mūsų rinkoje nebėra. Gal pamatysime, kad tokios baisios «pigumo» infliacijos ir nėra.

Turime skirtingas sąlygas knygų leidimui, jų kokybės nustatymui ir vertinimui. Į tas sąlygas atsižvelgdami vis tik neužmirškime atsižvelgti ir į skaitinių rinkos sąlygas, o svarbiausia, į kūrybos sąlygas. Viską tinkamai, objektyviai pasvėrę, rasime ir trūkumų. Daug kas taisytina, daug kas keltina ir gerintina. Bet vieno dalyko užmiršti neturėtume: skaitytojų reikalavimams augant, gal gi pakiltų ir lietuviškosios knygos kokybė. Svarbu, kad būtų skaitytojų.

Pavasarijant, dienos šviesai ilgėjant, pagatvokim kiekvienas ir pasverkim savo skaitymo papročius. Gal rasime ir čia taisytiną spragą.

Iš «Dirvos»

Ten kur Nemunas bangoja...

priemonę.

Lietuvių bendruomenės centro valdyba jau kelerius metus gegužės mėnesį skelbia spaudos mėnesiu. Jei tam mėnesiui ir nebuvo sudarytos kokios specialios organizacijos spaudai platinti ir populiarinti, tai jau pats spaudos prisiminimas ir į jos nueitą grublėtą kelią pažvelgimas yra labai naudingas.

Spaudoj vienoj plotmėj susiliečia kūrėjai ir skaitytojai, spaudos praeitis ir dabartis, knygnešij auka ir tautos laimėjimai. Užtat spaudos mėnesį gal reiktų daugiau atkreipti dėmesį į tuos spaudos didvyrius, kurie dėl jos yra atidavę savo jėgas ar net Sibiro taigose paaukoję gyvybes. Reiktų atkreipti dėmesį ir į tuos kūrėjus, kurie, statydami pavojuu savo gyvenimus, kūrė ir savo kūryba atskleidė dvasines tautos gelmes, paveldėtus turtus, pripildė ištuštėjusius kultūrinius aruodus ir pažadino tautą laisvam ir savarankiškam gyvenimui. Galime be suklydimo tvirtinti, kad be spaudos lietuvių tauta neotūt nusikračiusi priespaudos, nes nebūtų turėjusi galimybių pasiruošti laisvės gyvenimui.

Spaudos mėnuo kaip tik turėtų būti prisiminimas tos netolimos praeities, kada pavergėjas mėgino išplėsti tautinę sąmonę ir lietuvius padaryti savo siekimų įrankiais. O juk atgimusi tautinė sąmonė gimė naujus pasiryžėjusius ir naujus didvyrius, aukojančius savo jėgas, kad tauta išlktų gyva.

Kai žmogus praranda norą valgyti, jam gresia mirtis. Tas pats yra ir dvasiniam, kultūriniam ir tautiniam gyvenime. Kai kuris nors praranda dvasinį alkį dvasinėms vertybėms, kai nekyla kultūrinis lygiu, kai pradeda bodėtis savo tautiniais savitumais, jis grįžta atgal. Nors fizinė mirtis jam ir negraso, tai abejingumas ir atsibodimas apima jo vidinį gyvenimą. Anksčiau įgyta intelektualinė šviesa pradeda blėsti ir telieka tik iška-

ba be turinio.

Jau ir mūsų tarpe kai kada galima pastebėti kultūrinio lygio išlaikymo pastangų stoką. Nors skirtinga prasme, bet jau reikalinga susirūpinti naujų laikų knygnešiais, kurie lankytų kiekvieną mūsų tautietį ir pasiūlytų savo spaudas, kad mūsų išėivijos visuomenė išsilaukėtų ir net stiprintų savo kultūrinę pažangą. Reikia ieškoti priemonių sužadinti dvasinių vertybių alkį, kad tautinis mūsų sąmoningumas nesumenkėtų ir intelektualinė šviesa neužgesėtų. Permaža tik paskelbtų spaudos mėnesį, bet reikia mėginti visus lietuvius išėivijoje suartinti vienus su kitais, kad juose atgimtų lietuviška sąmonė ir noras savo tautai atiduoti bent būtiniausią duoklę. O juk mums šian dien yra neįkainojamos vertės kiekvienas lietuvis, nepaisant, kur jis gyvena ir ką jis svetimame krašte dirba. Dvasinis ryšys savųjų tarpe įkurs beadrą ugnį įkaitinti dideliems siekimams.

Kalbant apie Lietuvių Bendruomenės paskelbtą spaudos mėnesį, reiktų kalbėti ir apie spaudos populiarumo organizaciją. L. Bendruomenė yra plati ir stipri, gera, organizuota ir sąmoninga išėivijos dalis. Vargu yra tokių narių, kurie būtų atitolę nuo savo spaudos, nuo lietuviškos knygos, kurie nesirūpintų tautinės kultūros pažanga. Bet tiems gyviems išėivijos nariams reikia šį mėnesį mėginti pasiekti ir tuos tautiečius, kurie jau atitrūko nuo savo kamieno ir pradėjo leistis šaknis svetimame podirvyje. Ir juos reiktų surinkti apie spausdintą lietuvišką žodį, kad būtų galima rasti bendrą kalbą ir bendrus tikslus.

Plečiant lietuviškos spaudos apimtį, būtų stiprinama ir pati spauda. Jei kas teisingas spaudos lygio menkumą, tai kalba jau ne apie spaudą, bet apie save, nes kokia yra visuomenė, tokia ir spauda. Jeigu spauda būtų importuota iš svetimos planetos, ji ne-

kalbėtų į savo žmonių širdis, ji nesirgtų savųjų rūpesčiais, bet skraidytų svetimose žemėse ir kalbėtųsi su kito pasaulio tvariniais. Spauda yra veidrodis tos visuomenės, kuriai ji skirta. O kuris savęs jauti neįstengia tame veidrodyje matyti, tai kaltas ne veidrodis, ne sava spauda, bet nuo spaudos perdaug nutolęs žmogus. Deja, atitrūks a ne kultūrinio aukščiau, bet kaip tik priešingai – pasitraukimu nuo savo tautos rūpesčių ir savo tikslų.

Šiandien kaip tik reikalinga visiems kartu susirūpinti veikti dviguba kryptimi – visuomenė sudraus tų, kad sava spauda yra jos spauda, o spauda turi žinoti, kad visuomenė yra sava visuomenė. Tai suvesti draugėn reikalinga ne tik bendruomenės vadovų ar spaudos darbuotojų pastangų, bet ir visų sutelktinių jėgų, be diru troškimų būti sąmoningais ir kultūrinio kilimu. O mūsų kultūrinis augimas yra kartu augimas visos mūsų tautos, kurios praeitį ir ateitį nešame ant savo pečių.

Pr. Gr.

Popiežius susirūpines

Matydamas kad Bažnyčios reformą kai kurie žmonės klaidingai supranta ir iškrepia, popiežius, skaudančia širdimi nepersena kreipėsi į viso pasaulio tikiačiuosius, visiems primindamas, kad tikėjimo tiesos nekeičiamos, pasikeitė tik tų tiesų praktiškas pritaikymas. Šios savo kalbos nepaskelbė «ex Cathedra», tačiau kaip Bažnyčios Ganytojas raštu paskelbė, kad Švenčiausios Trejybės tiesa liko kaip ir buvusi. Tą patpasakė ir apie Kristaus Diej vystę, apie Nekaltą Marijos Prasiidėjimą, apie Marijos Dievo Motinystę, sakr mentus, Šv. Komuniją, išpažintį ir t. t. Lygiai tas pats yra ir apie popiežiaus neklaidingumą tikėjimo ir doros srityse. Žodžiu, visos tiesos, kurios yra vadinamos dogmomis, neliečiamos. Kai kuriuose praktiškuose vykdymo dalykuose pasikeitusi forma. Tačiau forma niekuomet nėra esmė. Pritaikyti tikėjimo dogmų išpažinimo formą naujų laikų dvasiai ir papročiams, Bažnyčia gali savo valia. Todėl tegu niekas nelaukia, būk nebebūsią išpažinties, būk šeštasis Dievo įsakymas būsiąs panaikinta, ar moterystės neišardomumas būsiąs pa keistas. Nel Tų dalykų tai nėra pats popiežius negali pa keisti. Šios tikėjimo tiesos yra nejudomos,

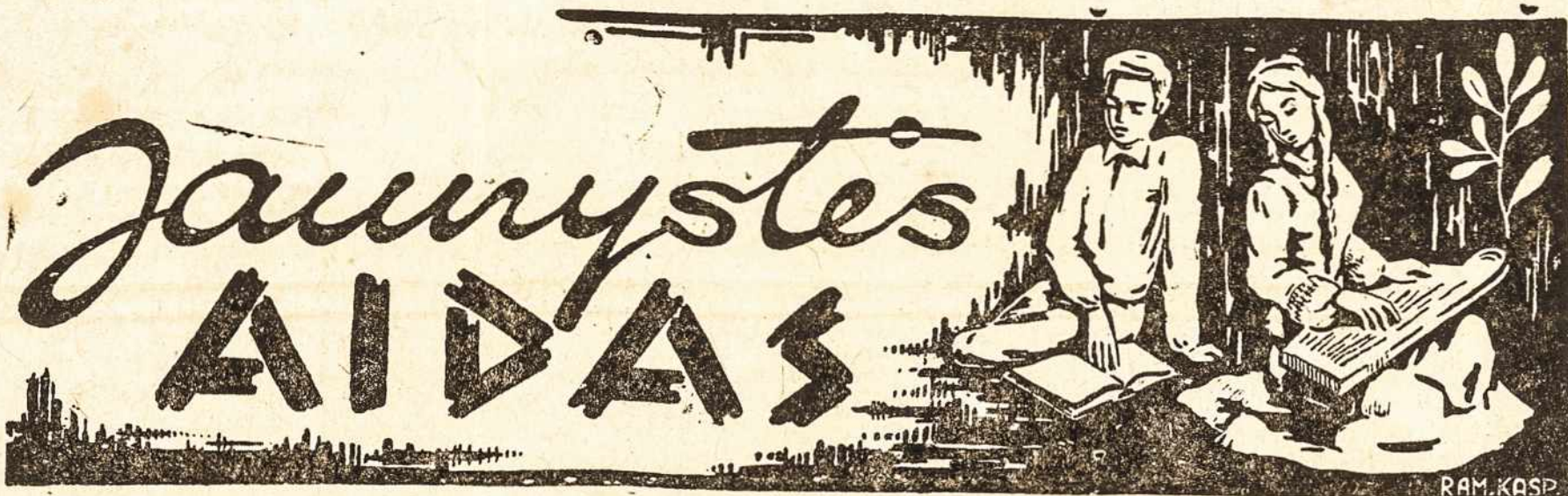
LIETUVIŠKA SPAUDA –

Savos kultūros ugdytoja

Lietuvių spauda istorijos raidoje yra išgyvenusi daugelį sunkių metų. Vargu rasime kitų tautų praeitį tokį juodą laikotarpį, kaip keturiasdešimt metų spaudos draudimas. O juk tauta tik tada pradeda bręsti savo tautine sąmone ir valstybine valia, kai pradeda

pažinti savo tautinius savitumus ir bendro likimo įbrėžtą charakterį. Ir mūsų spaudos reikėmė tautiniam subrendimui, valstybinei sąmonei ir laisvės troškimams buvo tokia didelė, kai vien dėl to verta į ją žvelgti, kaip į mūsų išsilaukimo ir kultūrinio augimo

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Mortuos Voco

PUTINAS

Bet tyli kapinyno tamsios kalvos
Nekyla niekas iš drėgnos duobės,
Ramybėj miega griaučių plikos galvos.
Jū sapno niekas niekada neįspės,
Kaip niekas neįspės kančios
Prasmės, nei gaio, nei pradžios.
Ir viską saugo paslėptis,
Kaip ta šurpi, tyli naktis.
Ir eis gyvieji per tą buitį klaukią
Su gėla amžina, gilia:
Visiems, visiems keliu tuo eiti reikia,
O grįžti niekam nevalia.

Negrįšiu jau nė aš saulės dieną
Iš tos juodos nakties,
Tik pakeleję pro varpučio velėną
Gal ranką kas išties
Ir tars: «Eiva drauge į gilumą,
I didžią, šventą tylumą,
Kur ašarų nebus, nė veido juoko».
Mortuos voco.

GIMIAU TOKIA... Be ranku ir kojų.

Prieš kiek laiko Belgijoje, Liežo mieste, buvo teisiama motina, kaltinama nužudžiusi savo kūdikį dėl to, kad jis gimė tuščias: be rankų ir kojų. Motina teisinosi tai padariusi iš pasigailėjimo, nes negalėjusi pagaltoti, kas laukia to nelaimingo kūdikio. Teismas motiną išteisinio įrodymas, kad ji tai paariusi iš nepaprastos meilės kūdikiui... Teismo sprendimas, arba žmogūdeš motinos išteisinimas, sukėlė viešą ginčą ne tik Belgijoje, bet ir kituose kraštuose. Teisaininkai, pedagogai, psichologai, moralistai, bendrai imant, smerkė motiną, nužudžiusią savo kūdikį, ir teismą, kuris ją išteisino. Anas nelaimingas kūdikis buvo auka talidomino vaistų, kurie neseniai išrasti, buvo pasiūlyti motinoms, laukiančioms kūdikio, kad palengvintų neštumo laiką. Jos, kurios pavartojo talidomino vaistus, beveik visos pagimdė sužalotus kūdikius daugiausia be rankų ir kojų. Tokių kūdikių visame pasaulyje gimė apie 200.000.

Į tą ginčą dėl leistinumo žudyti tuščius kūdikius įsijungė ir panelė Denise Legrix, pati taip pat be rankų ir kojų, baigusi mokslus ir tapusi žymia rašytoja, net gavusi premiją už savo knygą «Gimiau tokia». Ji stojo ginti nelaimingus kūdikius, nurodydama savo pavyzdį. «Nenoriu teisinti tos nelaimingos motinos, — rašė Legrix, — tačiau šiuo metu Dievo tvarinį, nors jis būtų ir ligonis, vis tiek yra nusikaltimas. Kai aš gimiau, mano tėvai parodė nepaprastos meilės ir sakė: mes ją mylėsime lygiai, kaip kitus vaikus; o aš galiu pasakyti, kad mane mylėjo daugiau negu kitus».

Denise Legrix suga vojo mįžlišką planą: sukurti specialius centrus nelaimingiesiems tuščiesiems kūdikiams, kur jie būtų ne tik išlaikomi, kaip ligoniai, kaip prieglaudų nariai, bet kur jie būtų auklėjami, mokomi ir paruošiami gyvenimui. Luksemburgo radijas išga sio panelės Legrix sumanymą ir ragino geros valios žmones jį paremti. Šiandien jau matyti tikri to sumanymo vaisiai: Prancūzijoje netoli Viucennes atidarytas pirmasis tuščųjų kūdikių auklėjimo centras. Pati Denise Legrix važinėja po pasaulį, kas met skaito 60—80 paskaitų, renka aukas, kad galėtų panašius centrus ir daugiau įsteigti. Jos globojamieji vaikai, pritaikius jiems dirbtinas rankytes ir kojytes, išmokomi rašyti, piešti, gaminti įvairius daiktus. Tuo būdu tie nelaimingi vaikai tampa nepriklausomi, ir naudingi sau bei visuomenei.

Pati Denise Legrix gauna kasdien apie 300 laiškų, kuriuose daugiausiai nelaimingi tėvai klausia patarimo, ieško paguodos savo sielvarte dėl nelaimingų gimusių be rankų ar kojų kūdikių. Kiti laiškai yra paskatinimo, pagyrimo; tarp tokių yra ir popiežiaus Pauliaus VI laiškas, kurį D. Legrix labai vertina.

D. Legrix yra tvirtos valios, rami ir visada besišypsanti moteris. Ją lanko ligoti, nelaimingi, tuščiai vien, kad pamatyti ir išmokyti iš jos nenustoti vilties. Juk ir ji pati, be rankų ir kojų, yra gyvas pavyzdys, ko galima pasiekti ir kaip galima būti laimingu. Ji gyvena tarp kūdikių, kuriuos talidomino vaistai sužalojo. Ji sako: «Šie kūdikiai šandien jau neįvyntų, jei būtų pritaikyta ir pateisinta Liežo teismo nuomonė». Ant jos stalo guli Šv. Raštas. «Tai mano ištikimiausias draugas. Nevilties ir skausmo valandose jame randu žodžių, kurie mane stiprina ir palaiko». Jos kambaryje yra Di vo Motinos statulėlė be rankų. Ją panelė Legrix rodo savo lankytojams ir aiškina, kad, kartą statulėlė nukritusi žemėn, rankos nudužo ir nebuvo galima jų priklijuoti. Taip ir liko. Denise ją vadina «Marija be rankų». Matyt ir ji norėjo prisitaikyti prie ap linkos. Savininkė tą statulėlę labai brangina ir už jokus pinigus nenorėtų su ja skirtis.

Ten kur daug meilės, galima stebėtinų dalykų padaryti. Denise Legrix pavyzdys yra labai iškalbingas.

J. Vaišnora, MIC

GELEZINIS KRYZIUS TIHAMER TOTH

Didžiojo karo metu vokiečių kareivių būrelis buvo rusų užklyptas ir turėjo pasitraukti į

mažą trobelę. Priešų buvo daug daugiau, ir buvo aišku kuo mūšis turės baigtis. Rusų vadai pareikalavo vokiečių pasiduoti. Vietoj atsakymo iš trobelės pasipylė smarkūs šūviai. Tada rusai apsupo trobelę, ir šaudymasis traukėsi tol, kol vokiečiai neteko kulčių. Tuomet rusai puolė jau vos besilaikančią trobelę, ir baisus reginys atsistojo prieš jų akis. Tarp negyvų guliančių asloje kareivių oar vaitojų paplūdes kraujuose leitenantas. Rusams perėjo pyktis, ir jų vadas paklausė leitenantą: «Juk jūs matėte mūsų jėgą ir kodėl nepasidavėte?». Leitenantas iš paskutiniųjų atsakė: «Kas nešioja šį ženklą, tas nepasiduoda!». Ant jo krutinės buvo Geležinis Kryžius.

Mano sūnau! Kovodamas su būdo lavinimo kliūtimis, ir tu dažnai mąstyk apie tą kryžių, kurį Viešpats krikšto metu įspaudė tavo sielon ir dažnai kalbėk:

"Tegul mirga pasaulis! Tegul aistros meilina jį, dainuoja juokias ir vilioja. Mes turime pergalės kryžių ant krutinės, o širdyje to kryžiaus galybę» (Eichert).

Aš verkiu parymus...

KENTETI — LAIMETI DĖMES.

Jautrumas kančiai slepia savyje keletą dalykų. Vienas jų yra meilė. Kančios ilgesys yra panašus į meilės ilgėsį. Abu dalykai artimi. Ieškodama meilės, mergaitė ieško ir dėmesio. Ieško dėmesio ir kentėdama. Savo liūdesiu, savo gaudžia išvaizda, savo ašaromis ji atraukia kitų akis ir susilaukia kitų užuojautos.

Prisimink anas dienas, kai tu buvai maža. Mama neturėjo laiko ta e dažniau glamonėti. Bet ji viską mesdavo į šalį, išgirdusi tavo kukčiojimą. Kai tu susirgdavai, užsigaudavai būdava nerami ir įskaudinta visuomet susilaukdavai daugiau šilumos, bučinių, glamonėjimo. Ar tu nebandydavai įsiskaudinti dar labiau, negu reikia? Dabar vartoji kitas priemones, bet tikslas lieka tas pats, Nori pririšti prie savęs drauges, vyresniusius, o gal ir berniuką, arba sušvelninti jų «rūstybę». Mūsų liaudies daina sako:

Parsivedžiau merguželę, neketėjau barti
Ir pabarčiau vieną kartą, — tris dienužes
verkė.

Viena mergaitė dažnai verkė ir pasakojo savo draugėms. Girdi, buvusi nesuprasta tėvų, net jų apleista. Bet ar tai iš tikro buvo? Kas patikrins, kur baigiasi vaizduotės melas, o kur prasideda triukas — rodyti «nesuprastosios» ar «nuskriaustosios» skausmą? Gal ir buvo kokių nesusipratimų, — kur jų nebūna šeimose! Bet ar ši mergaitė neperdėjo, neišpūtė, nesudramatino?

Mergaitės dažnai kuria dalykus iš savo jausmų, iš vaizduotės pasaulio ir pačios nebežino, kur toji kūryba baigiasi. Pačios ima tikėti tuo, ką pasakoja, už tai gali įtikinti kitus. O reikia įtikinti, jei nori dėmesio, užuojautos, supratimo.

Kentėdama mergaitė įsikuria kitų širdyje ir ten randa mažą savo sostą. Kentėdama ji laimi meilę — bent dalinę, bent laikinę. O kas žino, gal kada ji laimės ir pastovią meilę.

Stasys Yla

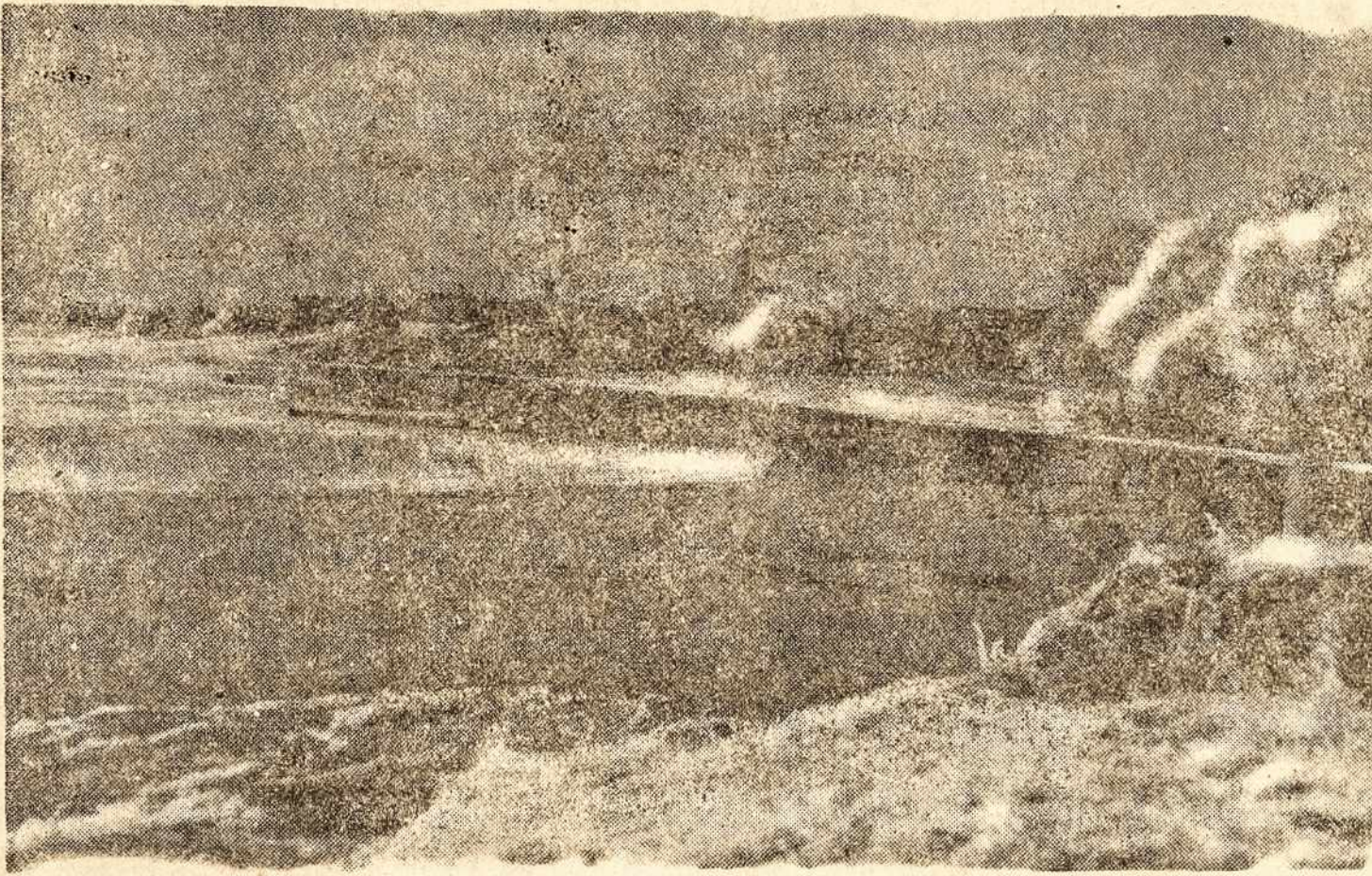
Ramus žmogus

— Pirmiau pats būk ramus, paskui galėsi tos ramybės suteikti kitiems.

— Ramus žmogus yra naudingesnis už mokytoją.

— Aistringas žmogus gerą piktu paverčia ir piktam lengvai patiki.

(pabaiga 5 pusl.)

Gražus Lietuvos vaizdelis

(pabaiga iš 4 pusl.)

Gi ramus žmogus viską pavėčia geru.

— Kas visada ramus, tas apie kitus blogai negalvoja, gi neramus ir nepatenkintas žmogus yra drąskomas įvairių įtarinėjimų: jis nei pats turi ramybės, nei kitam jos duoda.

— Jis dažnai sako tai, ko neturėtų sakyti, ir nedaro to, ką turėtų daryti.

— Jis rūpinasi kitų pareigomis o apleidžia savąsias.

— Rūpinkis tad pirmiau savimi, o paskui turėsi teisę pasirūpinti ir arumu.

— Savo klaidas moki pagražinti ir išteisinti, o kitų pažeidimų nenori priimti.

— Teisingiau gi būtų savo broliui a leisti, o save apkalinti

— Jei nori, kad tave pakęstų, pakęsk ir tu kitus!

Tomas Kempietis

Lietuvos Gyventojai

Statistikos valdyba Vilniuje pranešė, kad šiuo metų sausio 1 d. Lietuvoje buvo 3 milijonai 64 tūkstančiai gyventojų, apie 47% gyvena miestuose. Vilniuje yra jau 392.000 gyventojų. Kaune jau beveik 300 tūkstančių.

Natūralusis gyventojų prieauglis 1967 m. Lietuvoje buvo 29.000. Tai tik kiek daugiau kaip 9 iš 1000. Perriklusiais metais metinis prieauglis buvo 12 iš tūkstančio. 1965 m. natūralusis prieauglis buvo apie 10,3 iš tūkstančio. Tačiau tas prieauglis per dvejus metus sumažėjo 11 procentų.

Visoje sovietinėje imperijoje natūralusis gyventojų prieauglis kiek didesnis. Lietuvoje 1965 m. jis buvo 11,1 iš tūkstančio. Bet ir ten jis mažėja. 1956 ir 1957 m. buvo 17,6 iš tūkstančio. Per 9 metus krito iki 11,1. Tiesioginė prieauglio mažėjimo priežastis — ryškus gimimų mažėjimas. Propagandininkai skuba guostis, kad tas reiškinys esąs ūkinės gerovės kilimo pasekmė. Kiti tą reiškinį aiškina natūraliai paskubintu gyventojų sutelkimu miestuose.

se. Apie ketvirtadalis Lietuvos gyventojų — o jaunesniųjų net apie pusė — dabar yra naujakuriai miestuose, ir dauguma atvejų tai naujakuriai be sąlygų šeimai normaliai gyventi.

Salia natūraliojo gyventojų prieauglio, Lietuvoje jau kuris metas yra ir kitas — nenatūralus — prieauglis. Pvz., 1967 m., kai natūralusis prieauglio buvo 29.000, iš viso gyventojų skaičius padidėjo 38.000. 11.000 prieauglio sudarė ne iš gimimų — mirimų, o iš išvykimų — atvykimų skirto. Tas 11.000 tai ne naujakuriai, o iš Rusijos atvykę nauji kolonistai. Jų 1967 m. Lietuvoje atvyko daugiau negu 11.000, nes 11.000 yra tik gyventojų «mainų pelnas», o ne apyvarta. Tikras tais me-

tais atvykusių kolonistų skaičius būtų prie 11.000 pridėjus dar ir visus tuos, kurie atvyko vietoj kiekvieno lietuvių, tais metais išvykusio ar išvykdinto iš Lietuvos «į brolišką respubliką». Tačiau tas skaičius neminimas. Tad aišku tik tiek, kad, nepaisant kiek gyventojų 1967 m. iš Lietuvos buvo iškeldinta ar savanoriškai būtų išvykę, į jų vietą atvyko ne tik tiek pat, bet ir daugiau. Tokiu greičiu pernai Lietuvoje didėjo kolonistų skaičius

Neturime duomenų, kaip buvo 1966 m. Bet 1965 m. tas didėjimas buvo 50% didesnis: vidutiniškai po 45 kasdien.

Nėra abejonės, kad visos tos natūralios gyventojų prieauglio Lietuvoje ypač išimtinai kolonistų prieauglis, Lietuvą rusinančio elemento plėtimasis, nes į Lietuvą atsikraustyti dabar neturi progos niekas kitas, kaip rusai «internacionalistai», kurių vien buvimas Lietuvoje jau tirština rusišką spalvą tautiniame Lietuvos paveiksle.

(ELTA)

ISIDĖMETINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ragažinskas, Tel. 63-5975

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Itatai, 150 — Casa Verde. Tel. 51-4011

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Ceslovas Jakiunas

arduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams. Raštinė: Rua Newton Prado, 086, Tel. 52-2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyrų rūbų.

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos diplomatinės šefas p. St. Lozoraitis praneša, kad mirusį įgaliotam ministeriui Dr. Frikui Mejeriui, Brazilijos lietuviams konsularinius patarnavimus (pasai, įvairūs liudijimai ir k.) laikinai atliks Lietuvos pasiuntinybė Urugvajuje. Jos adresas yra:

Legacion de Lituania
Ciudad de Paris 5836
Montevideo, Uruguay

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS
ESTAMPAS, PEÇAS ESTAMPADAS E FERRAMENTAS
Rua Marechal Malet, 97 - 125 Tel. 63-5821 — V. Zelina V. Prudente

Caixa Postal 371 — São Paulo

VIENINTELIAT ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas Kurio puikų veiksma žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefones: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

TÉVAI JÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel 92-2263

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606 Tel. 81-6423.

Įždininkas p. JURGE GARÉKA, Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvos Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laikų kai turimos metinės ar 7 mėšios:

išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį arque das Nações 10 val. V. Carolina 15 val., Casa Verde, 17,15 val.

Antrą: Jaçana klierikų kopl. 8,30 val. Bom Retire 10 val. Utinga 16,30 val.,

Trečią: Agua Rasa 30 val., Moinho Velho 11,30 val., Capa 1,30 val.,

Paskutinį: Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 11,15 val. v Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA».

MŪSŲ Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

Mooca

DĖMESIO

Visais reikalais pas lietuvius jėzuitus, Sv. Kazimiero parapijos kunigus, malonėkite kreiptis Dr. V. Kudirkos namuose, Rua Lituania, 67, pusvalandį prieš Mišias ir pusvalandį po Mišių (šv. Mišios šio kiadieniais laikomos 7 ir 7,30 val. rytais, Sekmadieniais 8 val. ir 17 val.). Kitomis progomis kreipkitės į Rua Juatindiba 20. telefonas 92-2263. Choro repeticijos ir pamokos vaikams bus įprastu laiku ir įprastoje vietoje, rua Lituania, 67.

Dėl puikiai pasisekusios vakarieš šių metų liepos 6 dieną Dr. Jono Basanavičiaus mokyklos patalpose nuširdžiai dėkoju visoms viesnioms ir svečiams ir loterijos fantų aukotojams. Dėkoju visiems, kurie savo darbu ar materialine pagalba prisidėjo prie šio pobūvio parengimo. Ypačinga padėka tenka programos išpildytojams: Liudo Raikio kvartetui, muzikui Al. Šonui Petraičiui ir jo dukrelei Onutei ir dainininkui Kazimierui Ambrozevičiui. Visiems nuširdžiai ačiū.

PETRAS ŽARKAUSKAS

Dr. J. Basanavičiaus mokyklos globėjų pirmininkas

«MŪSŲ LIETUVOS» REDAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI, TAIP PAT IR SÃO PAULO LIETUVIAMS JĖZUITAMS GALITE SIŪSTI LAISKUS ŠIUO ADRESU:

GAIXA POSTAL 4421,
S. PAULO, BRASIL.

Liepos 15 dieną São Paulo mieste buvo palaidotas Antanas Augustaitis. Kilęs iš Marija apolės, čia gyvenęs Vila Formosa, dabar jau ėjo 88 metus Lietuvos paliko savo žmoną Mariją (Juškevičiutę), ir 7 vaikus. Visi trys jo sūnūs vedę ir keturios dukterys ištekėjusios. Aplink senelio karstą susirinko visi vaikai su anūkais ir net vienu proanūku. Visiems buvo labai jau tru, kai, užvožiant karstą, kambarys pripildė verkimo. Asmeninės šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas Jonas Bružikas sukalbėjo maldą, pasakė trumpus žodelius lietuviškai ir portugališkai ir palydėjo velionį į Quarta parada kapines. Senelis gavo visus sakramentus, jam buvo nešama šv. Komunija pirmą mėnesio penkadieniais. Septintos dienos Mišios bus laikomos liepos 20 dieną 9 val. ryto V. Formozos bažnyčioje. visi giminės ir pažįstami kviečiami dalyvauti pamaldose.

ISKILINGAS MINĖJIMAS

Kaip jau praėjusios savaitės «Mūsų Lietuvos» numeryje buvo pranešta, rugpiūčio 25 dieną S. Paulo miesto teatre įvyks trijų Pabaltijos valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės paskelbimo 50 sukaktuvių minėjimas. Lietuvių Bendruomenės valdyba nuolat susirenka ir posėdžiauja gražiai išdirbti minėjimo programai. Maloniai kviečiame visus tautiečius rugpiūčio 25 dieną rezervuoti šiam svarbiam minėjimui, kuriame dalyvaus daugelio tautų atstovai ir reprezentuotojai.

ŠVENTKELIONĖ

Jau senai skelbiama šventkelionė į Aparecidos Dievo Motinos šventovę. Šv. Juozapo Vyrų Brolija šių metų dar

DR. ANTONIO SIAULYS
C. R. M. 10 647
Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro Infancia
Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações
Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Jonsultorio e Residência RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
Cirurgião Dentista
p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206,
Vila Prudente, Tel. 63-5352

Irašyk savo vardą lietuviu tautos kankiniu koplyčioje sv. Petro Bazilikoje Romoje

Lietuvių Tautos Kankinių Atminimui
Aušros Vartų Šv. Marijos—Gailėstingumo Motinos
Koplyčios Darbai Jau Pradėti.

Koplyčia Bus Baigta 1968 Metais,
Jeigu Laiku Suriksime Lėšas.

Visi Lietuviai, Ne Tik Suaugę, Bet Ir Vaikai
Prisidėkime Savo Auka Prie Šio

Mūsų Tautos Kankinių Paminklo.

Aukoms Adresas: Lithuanian Martyrs Chapel Fund
2701, W. 68 St, Chicago, Ill. 60629.

Amerikoje aukos yra nurašomos nuo mokesčių
(tax deductible)

Šventkelionė

Ir šiais metais mūsų Tėvynė ir mūsų broliai nėra mažiau reikalingi pagalbos ir maldų, kaip ir ankstyvesniais metais. Ir šiais metais Šv. Juozapo Vyrų Brolija organizuoja šventkelionę į Dievo Motinos N. S. Aparecida do Norte šventovę.

Giedos lietuviu choras. Visi kviečiami į šią šventkelionę. Draugijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavom.

Tai bus liepos 28 dieną. Autobusai išvyks iš Vila Zelinos ir Casa Verde (tiksliai valanda bus paskelbta bilietuose). Bilietai gaunami pas šiuos asmenis.

V. Zelinoj pas: Juozą Baužį, Igną Verbicką. Vytatą Žalkauską, Kazimierą Rimkevičių, Kazimierą Triūbą ir Izabėlę Seliokienę. Vila Prudentėje pas Motiejų Tamaliūną, Casa Verde pas Andrių Stankūną ir Brolius Matelionius.

Daugiau informacijų galima gauti pas Vyrų Brolijos Pirmininką Juozą Matelionį, Tel. 51-4011.

bų programą buvo paskelbusi šių metų pradžioje. Aparecidos bazilikos klebonas nutiko lietuviams duoti šv. Mišias šio mėnesio 28 dieną 11,30 val. Pamaldas laikys ir pamokslą sakys Kun. Leonas Zaremba, S. J. Bilietus galite gauti pas Vyrų Brolijos narius. Keletas autobusų jau baigiama pripildyti. Ne auki te paskutinės dienos.

Mokoje pas Jėzuitus randsi laiškas Augustui Deksnui. Malonėkite atsiimti.

PAIEŠKO

Katarina Galinytė Čepukonienė, kilusi iš Balbieriškio. Ieško: Dranginio Antano, jo žmonos Agotos Galinytės ir jų vaikų Jono ir Anelės. Kas apie juos ką nors žino, prašome pranešti Magdalenai Makarevičienei, Av. Martim Francisco, 1161, Vila Luzinda arba T. J. Bružikui, S. J.

Dr. Victor Pedro Sculytis

Cirurgião dentista pela Universidade S. Paulo
C. R. O. S. P. Nr. 727

Clinica de adultos e crianças Fluor — RX —
Alta rotação

Endodontia e ortodontia movel (ortopedia),
Taisomi kanalai ir kreivi dantys.

Rua França Carvalho, 121, Moóca,
Arti Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmų.

jam buvo padarintos akies operacija. Jaučiasi labai gerai. Redaktorius širdingai dėkoja visiems už maldas ir už dovaną (jam buvo įteikta ner. 250,00 operacijos išlaidoms padengti). Tikimasi, kad po kokio mėnesio redaktorius vėl galės pilnai įsijungti į savo darbą. Ir jam linkime sutvirtėti ir pilnai pasveikti.

LIETUVĖ ADVOKATĖ

IRENA GRITĖNAS—SPINA praneša savo tautiečiams, kad ji priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo 7 de Setembro, 52 — 6^a andar, sala 607 (priešais Forum), nuo 16 iki 18 val.

Taip pat ji kviečia įsirašyti į steigiamą juridinę organizaciją "Lietuva", kurios nariai už mažą mėnesinį mokestį gauna šias lengvatas: 1) konsultas dovanai, 2) taip pat visos informacijos ir atsilankymai, 3) juridine orientacija ir 4) už specialią kainą daromi inventarai, iškraustymai ir nejudomų turtų administravimai.

PADEK

Labai dėkoju nežinomam žmogui, kuris prie mano durų padėjo 4 erus švarkus. Vieną nuvežiau prei. K. Milauskui, o kitus 3 išdalinau vargingiems mūsų tautiečiams. Savo ir vargšų vardu sakau nuosirdų ačiū tam mūsų tautiečiui. Nors tu, Broliai, nepasisekai, kas esi, bet Dievas matė ir tau atlygins. Nes nors vieną stiklą vandens mano vardu kas paduos, ir tas neprapuls be užmokesčio, pasakė išganytojas. Aš buvau aikštas, mane papenėjai, buvau trokšiantis, mane pagirdai, buvau nuogas, mane apdengei — ką vienam iš tų mano mažiausių brolių padarysite, man padarysite, pareiškė Kristus.

J. B.

Motoristų vairuotojų šventės programa 28 d. liepos galutinai numatyta sekanti: 16 val. mišios, 17 val. mašinų šventinimas, 18 val. jaunimo namuose koktelis.

TRUPUTĮ APIE PREL, K. MILIAUSKĄ.

Kojos ištinusios. Vargšelis eina silpnyn. Klausiu, kaip jautiesi? Atsakė — Sunku! Jau pats nepaeina. Du vyrai veda už rankų, o jis neina, bet pamažiuku šliuoš te šliuožia. Taip pat nušalęs, matyt vadinamo gripo palietas. Išdalinau 50 naujųjų kruzeirų ligoninės tarnautojams, kad mūsų brangių ligonį geriau prižiūrėtų. Išvažiavau labai susijaudinęs. Nežinau ar berasiu kitą kartą jį gyvą. Gydytojas įprašė, kad būtinai sužinočiau koks specialistas jį operavo. Prizadėjau vykti į to. André ir pasiklausti São Cristovão ligoninėj. Buvau ir Dr. Oelso Gama žadėjo vykti ligonį apžiūrėti.

J. Bružikas, S. J.